Abstrakt

Předmětem této práce je trestný čin opilství podle § 360 trestního zákoníku. Trestný čin opilství je mezi ostatními trestnými činy unikátem a v mnoha ohledech je atypický. Cílem této práce je srozumitelně a uceleně osvětlit problematiku trestného činu opilství a aspektů s ním spojených. Práce je rozdělena do pěti kapitol.

V první kapitole se věnuji možným východiskům a pojetím. K otázce trestného činu opilství se vztahuje řada podnětných a zajímavých právních teorií. Tři lze považovat za základní a čtyři další vychází z pojetí rauschdeliktu.

Druhá kapitola zkoumá historický vývoj předmětné problematiky na našem území. V průběhu času se u nás vystřídala řada rozdílných režimů a každý z nich přistupoval řešení právních otázek jinak. Pro správné uchopení a pochopení aktuálního právního stavu je tedy nezbytné nahlédnout do historie. Součástí této kapitoly je i přehled nejdůležitější judikatury, porovnání tehdejší právní úpravy s tou současnou a to vše s přihlédnutím k vývoji institutu nepříčetnosti.

Kapitola třetí je základem této práce. Tvoří ji podrobný rozbor současné právní úpravy a pečlivá analýza skutkové podstaty obsažené v § 360 TZ, opět zohledňuje institut nepříčetnosti a věnuje se i návykovým látkám a jejich účinkům. Dále se zabývá „jednáním svobodném ve své příčině“, tedy případy tzv. *actionis liberae in causa*, které jsou s otázkou opilství bytostně spjaty a bez nichž by výklad nebyl úplný. V neposlední řadě tato kapitola zahrnuje v současnosti relevantní rozhodnutí soudů, která prostupují celou kapitolu třetí. Tuto kapitolu pak uzavírá pojednání o trestních sankcích, kterými lze pachatele trestného činu opilství postihnout.

Kapitola čtvrtá obsahuje celou řadu mých návrhů na vylepšení a zpřesnění současného znění ustanovení § 360 TZ. Autor tuto kapitolu považuje za největší přínos této práce.

Celou práci doplňuje skutečný případ trestného činu opilství, s nímž se autor seznámil v rámci stáže na státním zastupitelství, a který pomáhá ilustrovat konkrétní postupy vyšetřování, hodnocení důkazů, ale i rozhodování v rámci této problematiky.